

MUNNA N KAN YERE KUNNAFONNI BE LASE EURODAC MA?

Suguya A

DUNJUNYA LAKANARI NYININBAGAW

MUNNA N BE SEBEN-DOGONIN NIN SƆRƆLA?

I ye dunjuna lakanari nyininka, men be wele fana ko asili nyinini, jamana nin kɔnɔ.

Seben-dogonin nin be kunnafonni di i ma mansonw ka kunnafonni mara-tuma kanko la.

MUNNA N KA KAN KA N BULU-NƆW NI N JAA DI?

Jamana nin mansonw bena i bulu-nɔw ni i jaa ta. O kunnafonni ninnu, ka ben i ka jenba kunnafonni ni kunnafonni kojo werɛw ma, o bena lase Eurodac kunnafonni-marayɔɔ ma.

Eurodac be mɔɔɔ suguya dɔw mennu te EU+ jamana mɔɔɔ ye, u be o ninnu ben u bulu-nɔw ni u jaa kerɛnkerenninnu ma.

Kunnafonni-marayɔɔ nin be baara ke EU+ jamana 31 fe mennu be se ka i ka kunnafonni ninnu labato ka i koo sɔɔ. EU+ jamanaw tɔɔɔ be sɔɔ seben-dogonin nin laban na.

➤ ASILI NI TAGA-NI-NA-SARIYA (AMMR) YE MUN YE?

EU+ jamanaw sonnara sariya kelen ma men be wele ko Asili ni Taga-ni-na-Sariya (AMMR) men be dɛmɛn kɛ ka a lanyini jamana men mako be dunjunya lakanari nyininka kɔɔsili la. Sariya nin be yamari di EU+ jamanaw ma ka dɛmɛn kɛ u cɛ ni nyininka caman lara jamana kelen kan tuma kelen na.

A basigirin be ko EU+ jamana dɔ bena i ka dunjunya lakanari nyininka kɔɔsi, nka i tɛ se ka jamana sugandi men bena kɛ i koo dabilabaga ye. Jamana men bena i ka nyininka kɔɔsi, o bena lanyini ka ben Asili ni Taga-ni-na-Sariya (AMMR) ka sariyaw ma.

Ni i yɛlemara jamana wɛrɛ kɔɔɔ fo ni yamari, o jamana mansonw bena i ka kunnafonni bɛɛ ye.

I bɛ Ɔyirɔlandi kɔɔɔ sisan, mɛn ye EU+ jamana dɔ ye.

EU+ jamanaw ye ninnu ye:

erɔpu Lajɛn-kulu (EU) jamana-ladinnin 27 ninnu: Austria, Belgium, Bulgaria, Croatia, Cyprus, Czechia, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Poland, Portugal, Republic of Ireland, Romania, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden ani

Jamana 4 wɛrɛw: Isilandi, Likitenstayi, Nɔruvezi, Suwisi.

KUNNAFONNI JUMANW LE BƐ MARA EURODAC KƆNƆ?

Ninnu le bƐ mara tuma o tuma:

- i bulu-nƆw
- i nyasigi-jaa
- tƆgƆ bƐƐ mƐnnu bƐ i bolo sisan, wala mƐnnu kera i bolo tƐmƐnen na
- i bange-lo
- i bange-yƆrƆ

- i ka jamana-mƆgƆya wala jamana-mƆgƆya koo wƐrƐw
- i kuleya (cƐ wala muso)
- i ka tƆgƆmasere-sebenw wala taga-sira-sebenw ladinninnu mƐnnu baarara i fƐ, ni o ninnu bƐ sƆrƆ, k'a fara u tiƆmƐnya kunnafonni kan.
- baarakƐla mƐn ka i bulu-nƆw ni i jaa ta, o tigi ka tƆgƆmasere-nƆmƆrƆ, ani o kunnafonni ninnu tali ni u lase-lo
- jamana mƐn kƆnƆ i ye dunjunya lakanari nyininka
- dunjunya lakanari nyininka kƐ-lo.

Ninnu fana bena mara Eurodac kƆnƆ ni a mako sƆrƆla:

- jamana mƐn bena i ka nyininka kƆrƆsili koo dabilara
- ni i sugandira yƆrƆ-yelemali koo la, EU+ jamana mƐn lanyinina i yelemali ye
- ni i ka nyininka dankarinna wa hake tƐ i bolo ka to EU+ jamanaw kƆnƆ
- ni i ka nyininka kƆrƆsira dan-kan laben-sira fƐ ka dankari, wala ni i ka nyininka jatera ko a dabilara
- kunnafonni mƐn bƐ bƆ taga-sira-yamari (visa) koo la mƐn dira i ma EU+ jamana dƆ fƐ
- kunnafonni mƐn bƐ jira ni i bƆra EU+ jamanaw sigiyƆrƆ kƆnƆ tuma o tuma
- kunnafonni mƐn bƐ a jira ni i sƆnnara ladiyara-kƆseli koo ma i sago la i sƆrƆ-jamana na.

Hake bƐ i bolo ka kunnafonni sƆrƆ ni ka kunnafonni filanin ninnu latini Eurodac kƆnƆ, ani ka kunnafonni jƆsi-nyininka kƐ ni sariya ma labato a baara-kƐ-cogo la. I bƐ se ka kunnafonni marabaga sƆrƆ ka nin kƐ. Kunnafonni marabaga kanko sƆrƆ-sira bƐ sƆrƆ seben-dogonin kƆnƆ mƐn tƆgƆ ko **'I ka kan ka mun lo lƆn Eurodac koo la'**.

N KAN YERE KUNNAFONNI BENA MARA EURODAC KONO FO TUMA JUMAN?

I ka kunnafonni ninnu bena mara san 10 kono, o kofe u bena josi a yere ma.

Ni i ye jamana-magoya soro EU+ jamana do kono k'a soro o tuma ma teme, i ka kunnafonni ninnu bena josi. Ni i ka kunnafonni ninnu josi, o tena i ka sariyatigiya yelema o jamana kono i ye jamana-magoya soro yoro men na.

KUNNAFONNI WERE BE MARA EURODAC KONO WA?

I ka lakanari korosili ko-koow bena mara ni mansonw ye a soro ko i be se ka:

- ni marifa be i bolo
- ni i ye mago-gbasi-baga ye
- ni i ye i bolo don mago-dimi-baara (terrorism) koo la
- ka kojugu kunba do ke men be se ka ke sababu ye ka i mine EU+ jamana were kono.

O kooma, a bena jateli ke ko i be se ka ke kono-kan-lakanari la-mago-sirannin-fen ye. O kooma, i bena jate kono-kan-lakanari dimibaga ye. O bena mara Eurodac kono ka ben dalilu mennu fora sanfe.

Ni EU+ jamanaw ma i jate kono-kan-lakanari dimibaga ye tugun, o kunnafonni ninnu bena josi.

Hake be i bolo ka kunnafonni soro ni ka kunnafonni filanin ninnu latini Eurodac kono, ani ka kunnafonni josi-nyininka ke ni sariya ma labato a baara-ke-cogo la. I be se ka kunnafonni marabaga soro ka nin ke. Kunnafonni marabaga kanko soro-sira be soro seben-dogonin kono men tgo ko **'I ka kan ka mun lo lon Eurodac koo la'**.

Kunnafonni-seben nin kera kunnafonni dɔɔn le kanko la. A yere te hake wala mako-ke-sira kura si da. EUAA wala mɔgo si men be baara kera u tɔgo la, u do si tena kule o kunnafonni ninnu baara-ke-cogo la mennu be seben-dogonin nin kɔnɔ.

© Agansi Yereɓa Erɔpu ka Donbagaya Nyopininka la, 2025